

Posudek vedoucího práce

ŠÍMA, Jakub. *Postmoderní aspekty vzdělávání dospělých*. Praha, 2014, 55 s., bez příloh. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce PhDr. Martin Kopecký, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Práce patří k těm, které bývají označovány jako teoretické. Její název avizuje nesnadné téma, a tím pádem naznačuje nemalé ambice. Postmodernismus byl sice určujícím tématem již před zhruba dvaceti lety, to ale neznamená, že by – nyní spíše jako realita než jako program – ztratil na své relevanci. Význam tématu a jeho zpracování lze spatřovat v tom, že přivádí diskusi o vzdělávání do souvislostí s problematikou hodnot a smyslu.

Autor podle svých slov (s. 6) navazuje na polemiku o napětí mezi ideálem „Bildung“ a individuálního růstu, přičemž vychází z respektovaných autorit, aniž by se omezil na jejich pouhé následování. Rozsah práce (48 textových stran) je přiměřený standardu bakalářské práce.

2. Odborná úroveň

Práce se jeví jako nejsilnější ve své první kapitole; také ostatní dva celky mají v celku textu svou důležitou roli. Řada témat a problémů je spíše načrtnuta, ale i to má svůj význam a samostatný způsob výkladu je doprovázen samostatnými úvahami a postřehy k identifikovaným závažným skutečnostem. Autor v závěru výstižně uvádí, že mu rozsah bakalářské práce nedovolil diskutovat všechny hlavní otázky do větší hloubky. Právě „rozkročenost“ práce je současně její výhodou i nevýhodou. Je jen těžko specifikovatelné, nakolik mohly být jednotlivé kapitoly více provázány (tím není řečeno, že provázány nejsou, i když často spíše letmo nebo implicitně).

Za nepříliš šťastný považuji název podkapitoly 2.3, neboť sousloví „akční plán“ evokuje specifický typ dokumentu z oblasti veřejné politiky. Postřeh o posunu od konceptu celoživotního vzdělávání ke konceptu celoživotního učení ze s. 35 je sice zásadní, ale v rámci oboru se jedná v zásadě o notoricky známý fakt.

3. Práce s literaturou

Autor vydatně a úspěšně těžil ze své filozofické erudice. Spolehl se na relativně malý počet pramenů, o to podrobněji se ponořil do komentování Lyotarda, Adorna a Liessmanna.

Část věnovaná vzdělávací politice je zpracována hlavně jako obsahové shrnutí vybraných politických dokumentů a komentář postavený na úvaze. Literatury z oblasti teorie vzdělávání (dospělých) je odkazováno jen relativně skromné množství.

Je-li v textu (třeba jen na okraj) uváděn Bell (s. 49), měl by být odkazován přesný zdroj a ten současně zařazen do Soupisu bibliografických citací. U Jamesona zmiňovaného na téže stránce chybí datace. Autor Syřiště se v Soupisu ocitl mimo abecední pořádek. Je otázkou, zda by Memorandum o celoživotním učení nemělo být uváděno spíše než za pomoci vydavatele (MŠMT) s odkazem na svého autora (tj. Evropskou komisi). Kniha *Revisiting Lifelong...* je na s. 35 jedenkrát uvedena s chybnou datací.

4. Grafické zpracování

Vadou grafického zpracování je nepřehlédnutelné množství překlepů (mj. s. 12, 24, 26, 31, 33, 34, 37, 45).

5. Jazyková úroveň

Dojem z jazykové stránky práce není jednoznačný. Vedle bohaté slovní zásoby a nadprůměrných formulačních schopností je nutné zaznamenat také občasné stylistické chyby (mj. druhý odstavec s. 19) a nedostatky v interpunkci (mj. s. 38, 43). Tento aspekt zbytečně zhoršuje celkový dojem z práce. Jen na okraj poznamenávám, že v bakalářské práci jsou ne zcela vhodné formulace jako „již nyní prozradím“ nebo „nyní již k otázce“ ze s. 47.

6. Podněty k rozpravě

Vrátíme-li se k problému postmoderní situace ve sféře vědění nebo učení, v čem přesně je podložené označit Druckera za svého druhu postmodernistu? Podobná otázka (přítomnost postmoderního aspektu) se nabízí ve vztahu k dokumentu *Learning to Be* (viz s. 30).

7. Závěrečné zhodnocení práce

Předloženou práci pokládám za pozoruhodnou a inspirativní, vzhledem k výše uvedeným nedostatkům ji doporučuji k obhajobě s návrhem hodnocení velmi dobře.